

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ
และการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

พุทธศักราช ๒๕๓๗

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗)

อนุวัจนิจาตุรนต์

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยามรราช

ตราไว้ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรรวบรวมแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและกฎข้อบังคับอันว่าด้วย โบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และการพิพิธภัณฑ์แห่งชาติให้บริบูรณ์

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

หมวด ๑

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และการพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๗๗”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกกฎหมายและกฎข้อบังคับต่อไปนี้

(๑) ประกาศจัดการตรวจรักษาของโบราณ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๖๖

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งโบราณและศิลปวัตถุ
ออกนอกประเทศ พุทธศักราช ๒๕๖๕

(๓) พระราชบัญญัติจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับ
พระนคร พุทธศักราช ๒๕๖๕ กับทั้งบรรดากฎหมายและ
กฎข้อบังคับอื่น ๆ ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“โบราณสถาน” หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อย่าง
หนึ่งอย่างใด หรือซากปรักหักพังแห่งอสังหาริมทรัพย์ ซึ่ง
อายุหรือลักษณะแห่งการก่อสร้างหรือความจริงเกี่ยวกับ
ประวัติศาสตร์ อันมีอยู่ในสิ่งนั้น เป็นประโยชน์ในทาง
ประวัติศาสตร์ โบราณคดี หรือศิลปกรรม

“ศิลปวัตถุ” หมายความว่า ของที่สร้างทำขึ้นด้วยฝีมือ
ช่างอย่างพิเศษและหาได้ยาก ซึ่งได้ทำขึ้น หรือมีเหตุผล
อ้างอิงได้ว่าได้ทำขึ้นอย่างน้อยห้าสิบปีก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้

“โบราณวัตถุ” หมายความว่า ของโบราณอย่างหนึ่ง
อย่างใด จะเป็นของเกิดในประเทศสยามหรือต่างประเทศ
ก็ดี ซึ่งให้ความรู้หรือเป็นประโยชน์แก่การศึกษาในทาง
ประวัติศาสตร์และโบราณคดี

“พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ” หมายความว่าพิพิธภัณฑ์สถาน
ซึ่งรัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าอยู่ในความ
ควบคุมของกรมศิลปากร

“รัฐมนตรี” หมายความว่ารัฐมนตรีผู้ทำหน้าที่รักษาการ
ให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมศิลปากร

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า อธิบดี หรือ
เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้ง หรือมอบอำนาจให้อธิบดี
แต่งตั้งขึ้น เพื่อกำหนดหน้าที่ต่าง ๆ อันระบุไว้ในพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการมีหน้าที่
รักษาการให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงตั้งเจ้าพนักงานวางแบบวิธีการต่าง ๆ กำหนด
ค่าธรรมเนียม จัดการต่าง ๆ อันระบุไว้ในพระราชบัญญัติ
และกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้ เป็นไปตามบทแห่ง
พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การรักษาโบราณสถาน

มาตรา ๖ ให้อธิบดีจัดทำบัญชีบรรดาโบราณสถาน
ทั้งหลายที่มีอยู่ในประเทศสยามขึ้นไว้ ไม่ว่าจะ เป็นโบราณ
สถานที่ มีเจ้าของ เป็นของเอกชนคนใด หรือไม่มีเจ้าของ
หรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน รวมทั้งโบสถ์ วัตถุประสงค์
และสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นอันเกี่ยวแก่การศาสนา

บัญชีนั้นบุคคลใด ๆ ย่อมตรวจดูและขอคัดสำเนาได้ หรือ
ขอรับสำเนาบัญชี หรือย่อรายการอันรับรองว่าถูกต้องได้
โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่อธิบดีจะกำหนดไว้แต่ไม่เกิน
ห้าบาท

มาตรา ๗ ในการจัดทำบัญชีเช่นว่านั้น เมื่ออธิบดีมีเหตุ
อันควรเชื่อได้ว่าโบราณสถานอันใดซึ่งอยู่ในอารักขาของทาง
ราชการแห่งอื่น นอกจากกรมศิลปากร หรือเป็นของเอกชน
คนใด จะต้องจัดเข้าบัญชีไว้ ก็ให้อธิบดีขอให้ทางราชการ
หรือสั่งให้บุคคลที่กล่าวนั้นยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไป
และตรวจดูสิ่งนั้นได้โดยสะดวก แต่ต้องบอกกล่าวให้
ทราบล่วงหน้าแปดวันก่อนที่จะทำการตรวจ และผู้รักษา

โบราณสถานแห่งนั้นจะอยู่ด้วย หรือให้ผู้แทนไปอยู่ด้วย
ในการตรวจนั้นก็ไต่

การตรวจจะต้องกระทำโดยมิให้เกิดความขัดข้องไม่
สะดวกแก่ราชการแห่งนั้น หรือบุคคลที่เป็นเจ้าของ ถ้า
ปรากฏว่าจำเป็นจะต้องขุดค้นหรือกระทำการอย่างอื่น จะ
ต้องให้ทางราชการหรือบุคคลนั้น ๆ ตกลงยินยอมด้วย จึง
กระทำไต่ ถ้าตกลงกันมิได้ ให้อธิบดีรายงานแก่รัฐมนตรี
ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ ทำการขุดค้นหรือกระทำอย่างอื่น
ได้แต่ต้องให้ค่าสินไหมทดแทนแก่ราชการแห่งนั้น หรือ
บุคคลที่กล่าวแล้ว เพื่อความบอบสลายหรือเสียหายอย่าง
หนึ่งอย่างใดที่เกิดขึ้น

มาตรา ๘ โบราณสถานอันใดเมื่อได้ขึ้นบัญชีตามที่กล่าว
ไว้ในมาตรา ๖ แล้ว ให้ตกอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่ง
หมวดนี้ แต่ในกรณีที่เป็นโบราณสถานอันอยู่ในอารักขา
ของทางราชการหรือเป็นของเอกชน การขึ้นบัญชีเช่นว่า
นั้นจะมีผลใช้ไต่เฉพาะภายใต้บังคับเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) อธิบดีจะต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือให้ทางราชการ
หรือบุคคลที่กล่าวแล้วทราบถึงการที่เอาโบราณสถานนั้นขึ้น
บัญชี และ

(๒) ภายในหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่บอกกล่าวเช่นนั้น
นั้น ทางราชการหรือบุคคลดังกล่าวนั้นจะอุทธรณ์คำวินิจฉัย
ของอธิบดีไปยังรัฐมนตรีก็ได้ ถ้าไม่อุทธรณ์ หรือถ้ารัฐมนตรี
สั่งยื่นตามคำวินิจฉัยของอธิบดีเมื่อสิ้นกำหนดเวลาขออนุญาต
ให้อุทธรณ์ เป็นต้นไป หรือตั้งแต่วันที่แจ้งคำวินิจฉัยของ
รัฐมนตรีไปยังราชการแห่งนั้น หรือบุคคลที่เป็นเจ้าของ
แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ เมื่อได้ขณบัญญัติโบราณสถานใดซึ่งไม่มีเจ้าของ
ไว้แล้ว ให้กรมศิลปากรเป็นผู้รับผิดชอบจัดรักษาโบราณ
สถานนั้นเหมือนอย่างทรัพย์สินของแผ่นดิน

มาตรา ๑๐ เมื่อได้ขณบัญญัติโบราณสถานใดซึ่งอยู่ใน
อารักขาของทางราชการหรือเป็นของเอกชนไว้แล้ว ให้
ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้ทางราชการ หรือบุคคลดังกล่าวแล้วนั้น
ทำลายเสีย

(๒) ห้ามมิให้ทางราชการ หรือบุคคลดังกล่าวแล้วนั้น
แก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ
จากอธิบดี และจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ภายใต้บังคับ

เงื่อนไขซึ่งได้วางไว้ในหนังสืออนุญาตนั้น ทั้งต้องอยู่ใน
ความควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๓) ทางราชการหรือบุคคลดังกล่าวแล้วนั้น ต้องรับ
ผิดชอบในการรักษาโบราณสถานนั้น และจำต้องปฏิบัติ
ตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับซึ่งจะได้ ออกเพื่อการนั้น

(๔) ในกรณีที่มีการโอนโบราณสถานซึ่งอยู่ในอารักขา
ของทางราชการหรือบุคคลใด หรือจัดให้ โบราณสถานนั้น
ย้ายไปอยู่ในอารักขาของทางราชการ หรือบุคคลอื่น ทาง
ราชการหรือบุคคลผู้โอนหรือย้ายต้องแจ้งให้ผู้ได้มาซึ่งโบราณ
สถานหรือทางราชการหรือบุคคลอื่นนั้นทราบว่าโบราณสถาน
นั้นได้ลงบัญชีแล้ว ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ และให้
แจ้งการโอนหรือการย้ายอารักขาเช่นนั้นแก่อธิบดี ภายใน
กำหนดสิบห้าวัน

มาตรา ๑๑ ถ้าอธิบดีเห็นเป็นการจำเป็นว่าโบราณสถาน
อันใดซึ่งขึ้นบัญชีไว้แล้ว และอยู่ในอารักขาของทางราชการ
หรือเป็นของเอกชนใด สมควรให้อยู่ในอารักขาของกรม
ศิลปากรเพื่อจะได้ จัดรักษาให้เรียบร้อย หรือเพื่ออนุญาต
ให้ประชาชนเข้าชมเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว ให้
อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าโบราณสถานอยู่ในอารักขาของทางราชการ ให้จัดการตกลงกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอให้โอนมาไว้ในอารักขาของกรมศิลปากร

(๒) ถ้าโบราณสถานเป็นของเอกชน ให้มีอำนาจจัดการให้ได้โบราณสถานพร้อมทั้งที่ดินที่ตั้งมาเป็นของแผ่นดิน โดยวิธีขอซื้อจากเจ้าของ หรือถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้นำพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าตัวโบราณสถานนั้นปรักหักพังหรือเจ้าของมิได้ใช้ เป็นประโยชน์ ให้ใช้ค่าทำขวัญให้ละเพาะที่ดินอันเป็นที่ตั้งแห่งโบราณสถานเท่านั้น

มาตรา ๑๒ ให้อธิบดีมีหน้าที่จัดให้ได้ตรวจเป็นปกติซึ่งบรรดาโบราณสถานอันได้ขึ้นบัญชีไว้ เพื่อให้การเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้หรือตามกฎหมายกระทรวงซึ่งออกตามหมวดนี้ และมีหน้าที่ให้คำแนะนำหรือคำสั่งเกี่ยวกับการรักษาโบราณสถานที่กำลังแล้วแก่ทางราชการหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นว่าจำเป็น

หมวด ๓

การรักษาศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ

มาตรา ๑๓ บรรดาศิลปวัตถุและโบราณวัตถุทั้งหลายที่ไม่มีเจ้าของนั้น ท่านว่าเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และให้อธิบดีเข้าครอบครองเก็บรวบรวมเข้าไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

โบราณวัตถุที่พบในที่ดินของเอกชน หรือใน โบราณสถานเนื่องจากการขุดค้นหรือการอื่นซึ่งได้จัดทำด้วยค่าใช้จ่ายของแผ่นดินเพื่อความประสงค์ในทางโบราณคดีนั้น ให้ถือว่าไม่มีเจ้าของ

มาตรา ๑๔ บรรดาศิลปวัตถุและโบราณวัตถุซึ่งอยู่ในอารักขาของทางราชการ หรือเป็นทรัพย์สินของเอกชน นอกจากที่เป็นส่วนที่ได้เก็บรวบรวมไว้เป็นของ ๆ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแล้วนั้น อธิบดีจะขึ้นบัญชีไว้ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ อันว่าด้วยการตรวจและการคัดสำเนาบัญชี กับบทบัญญัติมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ศิลปวัตถุและโบราณวัตถุซึ่งเป็นส่วนที่ได้เก็บรวบรวมไว้เป็นของพิพิภภัณฑ์แห่งชาตินั้น ให้อยู่ภายในบังคับบทบัญญัติหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ส่งศิลปวัตถุและโบราณวัตถุซึ่งเป็นของเอกชนออกนอกประเทศ โดยมีได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ว่าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุนั้นจะได้อื่นบัญชีไว้ตามมาตรา ๑๔ หรือไม่ก็ตาม

ถ้าประสงค์จะส่งวัตถุหลายสิ่งอันเป็นของเจ้าของเดียวกันออกนอกประเทศต้องได้รับอนุญาตเป็นรายสิ่ง

มาตรา ๑๖ ผู้ใดประสงค์จะส่งศิลปวัตถุและโบราณวัตถุออกนอกประเทศ ให้นยื่นเรื่องราวขออนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องการตรวจวัตถุเช่นนั้นก็ให้ผู้อนุญาตนำมาให้ตรวจ ถ้าอนุญาตตามเรื่องราวนั้นก็ให้ออกใบอนุญาตเป็นหนังสือให้แก่ผู้อนุญาตเป็นสำคัญ ใบอนุญาตนั้นต้องมีรายการแสดงลักษณะของวัตถุ บอกขนาด รูปร่าง สี และตำหนิรูปพรรณอย่างอื่น การออกใบอนุญาตนั้นจะออกให้โดยมีเงื่อนไขก็ได้ และให้เรียกค่าธรรมเนียมตามที่อธิบดีจะ

กำหนดไว้ แต่ไม่เกินห้าบาท ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิเสธ
ไม่ออกใบอนุญาตให้ส่งวัตถุออกนอกประเทศ ผู้ขออนุญาต
จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยนั้นไปยังรัฐมนตรีก็ได้ คำวินิจฉัยของ
รัฐมนตรีเป็นที่สุดท้าย

มาตรา ๑๗ ถ้าเรื่องราวขออนุญาตส่งศิลปวัตถุหรือ
โบราณวัตถุออกนอกประเทศนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อนุญาต
และพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุผลสมควรเชื่อว่า ถ้าปล่อย
ให้ศิลปวัตถุหรือโบราณวัตถุนั้น อยู่ในครอบครองของผู้ขอ
อนุญาตแล้ว อาจถูกลักลอบส่งออกไปนอกประเทศสยาม
ได้ ก็ให้อธิบดีจัดการให้ได้มาไว้เป็นของแผ่นดินโดยวิธี
ขอซื้อ หรือถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ก็ให้ใช้วิธีบังคับ
ซื้อ ในกรณีเช่นนั้น ให้รัฐมนตรีออกคำสั่งบังคับซื้อ ส่วนค่า
ทำขวัญนั้นให้กำหนดโดยวิธีตั้งอนุญาโตตุลาการตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๘ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าไม่สมควรอนุญาต
ให้ส่งศิลปวัตถุหรือโบราณวัตถุสิ่งใดออกนอกประเทศ แต่
ผู้ขออนุญาตรับรองว่าการส่งวัตถุสิ่งนั้นออกไปนอกประเทศ
เป็นการชั่วคราว เช่นส่งออกไปเพื่อแสดงพิพิธภัณฑ์ใน
เมืองต่างประเทศ เมื่อเสร็จกิจนั้นแล้วจะส่งกลับเข้ามา

ประเทศสยาม พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกใบอนุญาตให้ โดยให้ผู้ขออนุญาตวางเงินไว้ตามจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรก็ได้ เงินที่วางไว้จะได้อคืนให้แก่เจ้าของเมื่อพิสูจน์เป็นที่พอใจว่าวัตถุนั้นได้นำกลับเข้ามาในประเทศสยามแล้ว ถ้าวัตถุนั้นมีได้นำกลับเข้ามาภายในเวลาตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือภายในระยะเวลาอันกว่านั้นตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผ่อนผันให้ก็ให้รับเงินที่วางไว้คืนเสีย

มาตรา ๑๕ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจค้นเรือหรือยานพาหนะอย่างอื่นสำหรับขนส่งสินค้าออกนอกประเทศ เพื่อให้ทราบแน่ว่ามิได้มีศิลปวัตถุ หรือโบราณวัตถุสิ่งใดส่งออกนอกประเทศโดยมิได้รับอนุญาต หรือมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอันกำหนดไว้ในใบอนุญาต ถ้าในขณะที่ทำการตรวจค้นพบวัตถุเช่นนั้น ให้เจ้าพนักงานดังกล่าวแล้วมีอำนาจยึดไว้ได้

หมวด ๔

การจัดการพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ

มาตรา ๒๐ อธิบดีมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการพิพิธภัณฑ์แห่งชาติภายในความควบคุมบังคับบัญชาของรัฐมนตรี

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในหัวเมืองนั้น เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว อธิบดีมีอำนาจมอบหมายพิพิธภัณฑสถานนั้นให้อยู่ในอารักขาของเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่น ตามเงื่อนไขแล้ว แต่อธิบดีจะเห็นสมควร กำหนดโดยฉะเพาะเพื่อจัดการรักษาวัตถุต่างๆ ของพิพิธภัณฑสถานให้เป็นที่เรียบร้อย

มาตรา ๒๑ วัตถุอันเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสำหรับแสดงให้ประชาชนชม หรือเพื่อการอย่างอื่นตามความมุ่งหมาย ของพิพิธภัณฑสถานนั้นจัด แบ่ง ออกได้ เป็นประเภทใดประเภทหนึ่งในสามประเภทดังต่อไปนี้

(๑) ประเภททรัพย์สินของแผ่นดิน และเป็นส่วนแห่งบรรดาวัตถุที่พิพิธภัณฑสถานเก็บรวบรวมไว้ ไม่ว่าจะ เป็นวัตถุที่พิพิธภัณฑสถาน เก็บรวบรวมไว้ใน วันใช้พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งรัฐบาลหรือบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดได้ให้แก่พิพิธภัณฑสถานในภายหลัง หรือเป็นวัตถุที่พิพิธภัณฑสถานได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยน

(๒) ประเภทของยืม ได้แก่ทรัพย์สินของเอกชนซึ่งเจ้าของได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยืมมาเพื่อตั้งแสดงในพิพิธภัณฑสถานให้ประชาชนชม

(๓) ประเภทของในอารักขา ไม่ว่าจะเป็นที่ทรัพย์สินของแผ่นดินหรือของเอกชน อันพิพิชภัณฑ์สถานแห่งอื่นหรือทางราชการ หรือเอกชน ผู้เป็นเจ้าของ มอบไว้ให้อยู่ในอารักขาของ พนักงาน เจ้าหน้าที่ เพื่อนำ ออก แสดง หรือ ตั้งประกวดในพิพิชภัณฑ์สถาน หรือเพื่อการอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

มาตรา ๒๒ ภายใต้บังคับข้อความแห่งกฎกระทรวงซึ่งจะได้ออกเพื่อการนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจ

(๑) เลือกซื้อ วัตถุที่พิพิชภัณฑ์ แห่งชาติ ต้องการ เก็บรวบรวม ภายในวงเงินที่ได้รับอนุญาตหรือเงินทุนอย่างอื่น อันมีอยู่เพื่อใช้ในการนี้

(๒) รับ วัตถุที่มีผู้บริจาคให้ หรือ ทำ พิณยกรรม ยก ให้พิพิชภัณฑ์ แห่งชาติ

(๓) กำหนดให้ พิพิชภัณฑ์ สถานใด เก็บ รวบรวม วัตถุอันมีผู้ให้แก่พิพิชภัณฑ์ แห่งชาติ หรือซึ่งได้มาเป็นของพิพิชภัณฑ์ แห่งชาติตามที่บัญญัติไว้ในอนุมาตรา (๑) - (๒) ข้างต้น ในกรณีที่การให้หรือได้มามีได้เจาะจงเพื่อพิพิชภัณฑ์สถานแห่งใดโดยฉะเพาะ

(๔) ทำความตกลงในการยืมหรือในการรักษาวัตถุที่
เอกชนให้พิพิชภัณฑ์สถานยืม หรือมอบไว้ในอารักขา

มาตรา ๒๓ วัตถุในประเภท (๑) แห่งมาตรา ๒๑ นั้น
จะโอนกันได้ก็แต่โดยกฎหมายอนุญาต เว้นแต่วัตถุชนิด
เดียวกัน มีอยู่มากเกินต้องการ หรือที่เป็นของธรรมดาหาได้
ทั่วไปนั้น อธิบดีจะโอนโดยวิธีซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยน
เพื่อประโยชน์ของพิพิชภัณฑ์แห่งชาติก็ได้ แต่ทั้งนี้จะต้อง
ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน และต้องอยู่ภายใต้บังคับ
ข้อความแห่งกฎกระทรวงซึ่งจะได้ออกว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๒๔ โดยอนุมัติจากรัฐมนตรีและอยู่ภายใต้บังคับ
ข้อความแห่งกฎกระทรวงซึ่งจะได้ออกว่าด้วยการนั้น ให้
อธิบดีมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ย้ายวัตถุในประเภท (๑) และประเภท
(๒) ซึ่งมีได้ยกให้แก่หรือได้มาเพื่อพิพิชภัณฑ์สถานแห่งใด
โดยฉะเพาะ จากพิพิชภัณฑ์สถานแห่งหนึ่งไปไว้ในพิพิช
ภัณฑ์สถานอีกแห่งหนึ่ง

(๒) อนุญาตให้นำเอาวัตถุประเภทหนึ่งประเภทใดออก
นอกพิพิชภัณฑ์สถานเพื่อซ่อมแซม หรือเพื่อการอื่น

ทำนองเดียวกัน หรือให้ ยืมวัตถุในประเภท (๑) และประเภท (๒) เพื่อนำไปตั้งแสดงในที่อื่นให้ประชาชนชม หรือเพื่อการอื่นทำนองเดียวกัน แต่ต้องกำหนดวันซึ่งให้นำส่งวัตถุนั้นคืนลงไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๕ วัตถุประเภท (๒) และประเภท (๓) ซึ่งเป็นของเอกชนนั้น ถ้ามิได้กำหนดเวลาส่งคืน เมื่อผู้เป็นเจ้าของขอรับคืน ก็ให้คืนวัตถุเหล่านั้นให้แก่เจ้าของไป แต่อธิบดีต้องออกหนังสืออนุญาตให้นำวัตถุออกไปเสียก่อน และเจ้าของต้องทำใบรับลงวันเดือนปี และลงลายมือชื่อไว้ไว้เป็นสำคัญ

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่เป็นพิพิธภัณฑ์แห่งชาติซึ่งตั้งอยู่ในหัวเมืองอันอธิบดีได้มอบหมายให้อยู่ในอารักขาเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่น ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจออกใบอนุญาตดังกล่าวมาในมาตรา ๒๔ (๒) และมาตรา ๒๕ แล้วแจ้งแก่อธิบดีโดยเร็ว

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๒๗ ให้อธิบดีมีอำนาจออกประกาศว่า ด้วยเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประชาชนเข้าชมโบราณสถาน

และพิพิธภัณฑ์แห่งชาติและโดยเฉพาะในข้อเหล่านี้ คือ

(๑) กำหนดวันเวลาและสถานที่ซึ่งอนุญาตให้ประชาชนเข้าชมโดยต้อง เสียและไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินคนละ ๑ บาท

(๒) กำหนดให้ประชาชนซึ่งเข้ามาชมประพจน์ใดเป็นที่เรียบร้อยมิให้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันน่าจะก่อให้เกิดการรบกวนหรือเสียหายขึ้น และกำหนดห้ามหรือไล่บุคคลผู้หนึ่ง ผู้ใดซึ่ง บำราภจาก กิริยา ท่าทาง หรือ ความประพฤติที่เลวมา เป็นเหตุสมควรให้เชื่อได้ว่า จะก่อให้เกิดหรือกำลังก่อให้เกิดการรบกวนหรือเสียหายขึ้น

(๓) จัดเตรียมการทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อการประชุม ปาฐกถา การแสดง การประกวดในบริเวณโบราณสถาน และพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ ซึ่งอาจเป็นทางส่งเสริมความรู้ และเป็นประโยชน์แก่ทางการ

(๔) กำหนดเงื่อนไขในการตรวจและคัดสำเนาบัญชี ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๖ และ ๑๔ และกำหนดจำนวนเงิน ค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องเสียในการนั้น

มาตรา ๒๘ เงินอันเก็บได้ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเงินที่ผู้บริจาคให้หรือทำพินัยกรรมยกให้ นั้น ให้สมทบ

ไว้ในเงินกองทุนกลาง หรือถ้าหากเป็นเงินที่เก็บได้เพื่อประโยชน์ของ พิพิธภัณฑ์สถาน แห่งใดโดยเฉพาะ ก็ให้สมทบเข้าไว้ในทุนของพิพิธภัณฑ์แห่งนั้น ๆ

ให้อธิบดีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเงินกองทุนกลาง หรือเงินทุนเฉพาะเช่นว่านี้ และเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว ให้มีอำนาจจัดสรรเงินเหล่านั้นไปใช้จ่ายในทางใด ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่พิพิธภัณฑ์แห่งชาติได้

มาตรา ๒๘ ถ้ามีบุคคลใดนำข้อความอันเป็นประโยชน์มาแจ้งให้ทราบว่า โบราณสถานหรือโบราณวัตถุซึ่งไม่มีเจ้าของมีอยู่ที่ใด อธิบดีจะขออนุมัติรัฐมนตรีจ่ายเงินจากกองทุนกลางตั้งระบุไว้ในมาตรา ๒๘ หรือจากเงินทุนอย่างอื่น อันได้มอบไว้แก่อธิบดีเพื่อใช้จ่ายในการนี้ให้เป็นเงินรางวัลตามสมควรก็ได้

การนำข้อความมาแจ้งเช่นนั้น จะแจ้งแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองแห่งท้องถิ่นที่โบราณสถาน หรือวัตถุสิ่งนั้นอยู่ก็ได้ ให้เจ้าพนักงานนั้นแจ้งแก่อธิบดีโดยทางข้าหลวงประจำจังหวัด

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๐ ผู้ใดจัดให้มีการทำลาย แกะไขเปลี่ยนแปลง ทำให้บุบสลาย โอน หรือโอนด้วยประการอื่นอันฝ่าฝืน ต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๐, ๑๔ และ ๒๓ ซึ่งโบราณสถาน ศิลปวัตถุหรือโบราณวัตถุ หรือผู้ใดจงใจทำลายหรือทำให้ บุบสลายซึ่งศิลปวัตถุหรือโบราณวัตถุอันเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์ แห่งชาติ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดส่งศิลปวัตถุหรือ โบราณวัตถุออกไป นอกประเทศหรือมอบให้แก่ผู้ขนส่ง เพื่อ ส่งออกไป นอก ประเทศ โดยมีได้รับใบอนุญาตหรือมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข อันกำหนดไว้ในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินพันบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

ถ้าศาลมีคำสั่งให้ริบวัตถุอันเป็นเหตุแห่งการกระทำผิด วัตถุอันให้ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และให้อยู่ใน ความอารักขาของกรมศิลปากร

มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไป
ตรวจเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๗ หรือเข้าไปยัง
โบราณสถานหรือพิพิธภัณฑ์แห่งชาติหรือจัดขึ้นไม่ยอมออก
เมื่อถูกไล่ให้ออกจากโบราณสถานหรือพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ
เป็นการฝ่าฝืนต่อประกาศของอธิบดีตามมาตรา ๒๗ ผู้นั้น
มีความผิดฐาน ลหุโทษตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๓๕ อนุ
มาตรา ๒ แห่งกฎหมายลักษณะอาญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี